

Cerddoriaeth, Dawns a Drama

Lefel Mynediad 1 – Lefel 2

**Sgiliau Bywyd a Gwaith
Cynnwys yr Uned**

Cynnwys

Nod yr Uned	3
Unedau gan Sefydliadau Dyfarnu Eraill.....	3
Dogfennaeth y Gymhwyster	3
Cynnydd ar draws lefelau	4
Gofynion Cyflenwi	6
Dull Asesu	8
Lefel Mynediad 1	9
Lefel Mynediad 2	9
Lefel Mynediad 3	10
Lefel 1	10
Lefel 2	11
Cynnwys yr Uned	12
Lefel mynediad 1	12
Lefel mynediad 2	15
Lefel mynediad 3	18
Lefel 1	21
Lefel 2	25

Nod yr Uned

Mae'r uned hon yn rhan o'r gyfres Sgiliau Bywyd a Gwaith. Mae wedi'i ddylunio'n bennaf ar gyfer dysgwyr 14-16 oed yng Nghymru i'w astudio fel rhan o gymwysterau 'Sgiliau Bywyd' neu 'Sgiliau Bywyd a Gwaith'.

Mae cyfres o unedau Cerddoriaeth a Drama wedi'i dylunio i ddatblygu gwybodaeth a sgiliau ymarferol dysgwyr mewn un neu fwy o feysydd cerddoriaeth, dawn, drama, gan ddarparu cyfleoedd i fynegi eu syniadau a defnyddio eu creadigrwydd a'u dychymyg.

Unedau gan Sefydliadau Dyfarnu Eraill

Dim ond unedau sy'n rhan o gymwysterau cymeradwy Sgiliau Bywyd, Sgiliau Gwaith, a Sgiliau Bywyd a Gwaith Open Awards a all gyfrannu at gyflawni'r cymhwyster hwn.

Ni all unedau sydd wedi'u hardystio gan Sefydliadau Dyfarnu eraill, neu unedau a gymerwyd o gymwysterau Open Awards eraill, gyfrannu at gyflawni'r cymhwyster hwn. Mae'r gofyniad hwn yn berthnasol ar draws cymwysterau o bob lefel a maint.

Dogfennaeth y Gymhwyster

Mae Manyleb yr Uned hon yn ddogfen orfodol a rhaid ei darllen a'i chymhwyso ochr yn ochr â'r Canllaw Cymhwysterau perthnasol (penodol i lefel) a Llawlyfr Darparwr Open Awards.

Cynnydd ar draws lefelau

Mae'r gyfres hon o unedau wedi'i dylunio ar gyfer dysgwyr o Lefel Mynediad 1 – Lefel 2. Gall dysgwyr symud ymlaen drwy'r lefelau drwy gydol eu taith addysg, neu ddechrau ar lefel uwch yn briodol i'w lefel ddysgu, eu targedau addysg a'u dyheadau.

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r meysydd dysgu sydd wedi'u cynnwys yn yr unedau a sut y caiff y rhain eu trin ar bob lefel.

Cysyniad	Mynediad 1	Mynediad 2	Cofnod 3	Lefel 1	Lefel 2
Ymgysylltu â'r celfyddydau perfformio	Adnabod offerynnau, synau ac offerynnau prop	Adnabod offer a diogelwch sylfaenol	Nodi rolau a dibenion yr ymarfer	Disgrifio arddulliau a gofynion	Cymharu mynegiant ar draws disgyblaethau
Datblygu sgiliau perfformio	Archwilio symudiadau a synau syml	Perfformio dilyniannau syml	Arddangos ystod o sgiliau	Dangos rheolaeth dechnegol	Arddangos perfformiad arddulliol
Defnyddio elfennau creadigol	Defnyddio gwrthrychau i fynegi syniadau	Defnyddio propiau/gwisgoedd i gynrychioli cymeriad	Cymhwyso technegau gydag adborth	Cyfleu hwyliau a thema	Defnyddio technegau sy'n briodol i'r thema
Cyfranogiad mewn perfformiad	Cymryd rhan mewn gweithgaredd grŵp	Cyfrannu at berfformiad wedi'i hymarfer	Perfformio i gynulleidfa	Perfformio gyda pharatoad a rheolaeth	Perfformio gydag ymgysylltiad y gynulleidfa
Cynllunio a pharatoi	—	—	—	Paratoi cynlluniau ymarfer a threfnu adnoddau	Cynllunio ac addasu gwaith perfformiad
Ymateb i adborth	—	—	Defnyddio adborth i wella	Myfyrio a nodi gwelliannau	Addasu gwaith yn seiliedig ar werthusiad
Adolygu a gwerthuso	Mynegi pleser	Nodi cyfraniad	Adnabod cryfderau	Adolygu perfformiad personol	Gwerthuso perfformiad yn erbyn y cynllun

Dealltwriaeth dechnegol	—	Ymwybyddiaeth sylfaenol o offer a diogelwch	Deall prosesau ymarfer	Deall gofynion perfformio	Esbonio elfennau technegol
Galw gwybyddol	Cydnabod / cymryd rhan	Adnabod / arddangos	Ymgeisio / ymateb	Esbonio / paratoi / adolygu	Dadansoddi / addasu / gwerthuso

Gofynion Cyflenwi

Cyn darparu, rhaid bod gan ddarparwyr Gynllun Darparu ac Asesu cymeradwy sy'n mapio addysgu, dysgu ac asesu i'r holl feini prawf asesu (sy'n benodol i'r lefel) ym Manyleb yr Uned hon.

Disgwylir i ddarparwyr gynllunio a chyflwyno gweithgareddau dysgu ac asesu o fewn cyfleusterau safonol ysgol/ coleg/darparwr hyfforddiant. Dylai'r uned hon fod yn hygyrch ac yn gyraeddadwy heb fod angen seilwaith arbenigol, adnoddau drud neu amodau mynediad cyfyngol.

Adnoddau Staff

Rhaid i ddarparwyr sicrhau bod athrawon cymwys a phrofiadol ar gael i gyflwyno ac asesu'r uned hon.

Rhaid i staff dosbarthu:

- gael gwybodaeth berthnasol a phrofiad ymarferol mewn cerddoriaeth, dawns a/neu ddrama sy'n briodol i lefel y cyflwyniad
- gallu cefnogi dysgwyr i ddatblygu sgiliau perfformio ymarferol mewn amgylchedd diogel a chynhwysol
- deall gofynion diogelu a gwybod sut i ymateb yn briodol i anghenion a datgeliadau dysgwyr.

Dylid cefnogi'r ddarpariaeth drwy:

- staff sy'n hyderus wrth hwyluso gweithgareddau ymarferol, grŵpau a pherfformio
- staff sy'n gallu rhoi adborth adeiladol i gefnogi datblygiad dysgwyr
- mynediad at gymorth technegol lle bo angen ar gyfer offer sain, goleuo neu recordio.

Dylai fod gan staff dosbarthu gymhwyster addysgu neu hyfforddi cydnabyddedig, neu fod yn gweithio tuag ato, lle mae hyn yn ofniad gan y darparwr.

Adnoddau Corfforol

Rhaid i ddarparwyr sicrhau bod adnoddau priodol ar gael i gyflwyno ac asesu'r uned hon.

Rhaid i hyn o leiaf gynnwys:

Amgylchedd Dysgu

- lle diogel, priodol ar gyfer gweithgareddau ymarfer a pherfformio
- digon o le i allu symud ar gyfer gweithgareddau dawns a drama

Deunydd Dysgu ac Addysgu

- Cynlluniau gwersiau strwythuredig a deunydd sesiynau i gefnogi'r cyflwyniad
- Deunydd gweithgareddau a thaflenni i ddysgwyr i gefnogi tasgau ymarfer a pherfformio
- adnoddau gweledol a chlywedol, e.e. fideos, traciau cerddoriaeth, enghreifftiau o berfformiadau

Offer

- mynediad at offerynnau cerddoriaeth sy'n briodol i'r gweithgareddau sy'n cael eu cynnig, e.e. offerynnau taro, bysellfwrdd, gitâr
- offer sain, e.e. system seinyddion, meicroffonau, dyfeisiau chwarae'n ôl
- offer recordio lle bo'n briodol i gefnogi adolygiad ac asesu
- propiau, gwisgoedd neu ddeunydd i gefnogi gweithgareddau perfformio
- Offer cyflwyno, e.e. taflunydd neu sgrin lle bo angen.

Gofynion Mynediad

Nid oes angen unrhyw ddysgu na chymwysterau blaenorol ar ddysgwyr ar gyfer unrhyw un o'r unedau yn y gyfres hon. Fodd bynnag, wrth i lefel cymhlethdod yr iaith gynyddu drwy'r lefel, rhaid i'r darparwr gwblhau asesiadau cychwynnol cadarn i sicrhau bod y dysgwr yn gallu cael mynediad at y cynnwys ar y lefel y maent yn dechrau arni.

Dull Asesu

Mae'r gyfres hon o unedau wedi'i dylunio i'w hasesu drwy dasgau a gweithgareddau asesu a ddyluniwyd gan y darparwr.

Rhaid i ddarparwyr gynnal gwiriad cyn i'r asesiad ddigwydd, i gadarnhau bod y tasgau'n cwmpasu'r holl feini prawf asesu a'u bod yn briodol i'r lefel.

Rhaid bodloni'r holl feini prawf asesu'n llawn er mwyn i'r dysgwr dderbyn marc 'pas'. Ni ellir gwneud unrhyw ddyfarniad rhannol os na chaiff unrhyw feini prawf asesu eu bodloni.

Mae'n ofynnol i ddysgwyr gasglu tystiolaeth mewn portffolio o dystiolaeth. Gellir cyflwyno hwn yn ddigidol (e.e. drwy system e-bortffolio) neu ar bapur, fel y bo'n briodol i'r dysgwr unigol. Lle bynnag y bo modd, anogir e-bortffolios.

Rhaid i aseswyr asesu'r dystiolaeth a gasglwyd gan y dysgwr yn erbyn meini prawf asesu'r uned i benderfynu a yw pob un wedi'i fodloni'n llawn ai peidio. Mae pob penderfyniad asesu yn destun i sicrhau ansawdd mewnol (IQA) gan y darparwr a sicrhau ansawdd allanol (EQA) gan Open Awards cyn i'r canlyniad gael ei gadarnhau.

Penderfynwyd bod y mathau canlynol o dasgau asesu yn addas ar gyfer y gyfres o unedau hon.

Lefel Mynediad 1

Dylai asesiad o Gerddoriaeth, Dawns a Drama ar Lefel Mynediad 1 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau
Tasg Adnabod	Rhaid i ddysgwyr adnabod offeryn neu brop o ddewis, e.e. drym, sgarff, meicroffon.
Tasg Adnabod	Rhaid i ddysgwyr ymateb i sŵn neu ddarn o gerddoriaeth cyfarwydd drwy ystum, symudiad neu leisio.
Tasg Arddangos	Rhaid i ddysgwyr ddangos symudiad neu sŵn syml, e.e. clapio, camu, defnyddio llais.
Tasg Ymarferol	Rhaid i ddysgwyr ddefnyddio gwrthrych neu offeryn i fynegi syniad, e.e. rhuban ar gyfer gwynt, drym ar gyfer sŵn uchel.
Gweithgaredd Cyfranogiad	Rhaid i ddysgwyr gymryd rhan mewn gweithgaredd perfformio grŵp byr, e.e. galw ac ymateb neu chwarae rôl syml.
Tasg Ymateb	Rhaid i ddysgwyr nodi beth wnaethant ei fwynhau am y gweithgaredd gan ddefnyddio geiriau, symbolau neu ystumiau.

Lefel Mynediad 2

Dylai asesiad o Gerddoriaeth, Dawns a Drama ar Lefel Mynediad 2 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau
Tasg Adnabod	Rhaid i ddysgwyr adnabod mathau o offer perfformio, e.e. offerynnau, goleuadau, propiau.
Ateb Byr	Rhaid i ddysgwyr nodi rheol ar gyfer gweithio'n ddiogel mewn gofod perfformio.
Tasg Arddangos	Rhaid i ddysgwyr berfformio dilyniant byr o symudiadau neu synau, e.e. patrwm rhythm neu ddilyniant dawns.
Tasg Ymarferol	Rhaid i ddysgwyr ddefnyddio gwisg neu brop i gynrychioli cymeriad mewn senario syml.
Perfformiad Grŵp	Rhaid i ddysgwyr gymryd rhan mewn perfformiad grŵp wedi'i hymarfer.
Ymateb Lafar neu wedi'i Recordio	Rhaid i ddysgwyr nodi sut y gwnaethant gyfrannu at weithgaredd y grŵp, e.e. rôl neu weithred.

Lefel Mynediad 3

Dylai asesiad o Gerddoriaeth, Dawns a Drama ar Lefel Mynediad 3 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau
Tasg Ysgrifenedig neu Lafar Fer	Rhaid i ddysgwyr nodi'r rolau sy'n rhan o berfformiad a nodi dibenion gweithgareddau ymarfer.
Tasg Arddangos	Rhaid i ddysgwyr ddangos ystod o sgiliau perfformio sy'n berthnasol i'w maes dewisol.
Tasg Wella Ymarferol	Rhaid i ddysgwyr ddangos sut mae perfformiad yn gwella yn dilyn adborth.
Tasg Berfformio	Rhaid i ddysgwyr gymryd rhan mewn perfformiad strwythuredig ar gyfer cynulleidfa benodol.
Tasg Fyfyrio	Rhaid i ddysgwyr nodi cryfderau yn eu perfformiad eu hunain.

Lefel 1

Dylai asesiad o Gerddoriaeth, Dawns a Drama ar Lefel 1 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau
Tasg Ysgrifenedig neu Lafar	Rhaid i ddysgwyr ddisgrifio arddulliau o gerddoriaeth, dawns neu ddrama.
Tasg Adnabod	Rhaid i ddysgwyr nodi'r adnoddau sydd eu hangen ar gyfer perfformiad.
Tasg Gynllunio	Rhaid i ddysgwyr gynhyrchu cynllun ymarfer personol ar gyfer perfformiad.
Tasg Drefnu	Rhaid i ddysgwyr drefnu offer neu ddeunydd ar gyfer ymarfer.
Tasg Arddangos	Rhaid i ddysgwyr ddangos sgiliau technegol mewn disgyblaeth ddewisol.
Tasg Berfformio	Rhaid i ddysgwyr gyfleu hwyliau neu thema drwy berfformiad.
Tasg Fyfyrio	Rhaid i ddysgwyr adolygu eu cyfraniad eu hunain i berfformiad.
Tasg Wella	Rhaid i ddysgwyr nodi ffyrdd o wella perfformiad yn y dyfodol.

Lefel 2

Dylai asesiad o Gerddoriaeth, Dawns a Drama ar Lefel 2 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreiffiau o Dasgau
Tasg Gymharu	Rhaid i ddysgwyr gymharu sut mae mynegiant yn cael ei ddefnyddio mewn gwahanol ddisgyblaethau'r celfyddydau perfformio.
Tasg Esbonio	Rhaid i ddysgwyr esbonio sut mae elfennau technegol yn cefnogi perfformiad.
Tasg Gynllunio	Rhaid i ddysgwyr gynllunio perfformiad yn seiliedig ar thema benodol, gan gynnwys dilyniant a rolau.
Tasg Addasu	Rhaid i ddysgwyr addasu cynllun perfformio yn dilyn adborth o'r ymarfer.
Tasg Arddangos	Rhaid i ddysgwyr ddangos rhinweddau arddulliol sy'n briodol i thema.
Tasg Berfformio	Rhaid i ddysgwyr ddefnyddio gofod perfformio'n effeithiol i ymgysylltu â chynulleidfa.
Tasg Fonitro	Rhaid i ddysgwyr gofnodi a monitro eu cynnydd yn ystod y broses ddatblygu.
Tasg Werthuso	Rhaid i ddysgwyr werthuso llwyddiant perfformiad yn erbyn y cynllun gwreiddiol.

Cynnwys yr Uned

Lefel mynediad 1

Teitl yr Uned: Cerddoriaeth, Dawns a Drama

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM111

Lefel: Lefel Mynediad 1

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu gwybodaeth a sgiliau ymarferol dysgwyr mewn un neu fwy o feysydd cerddoriaeth, dawns, drama, gan ddarparu cyfleoedd i fynegi eu syniadau a defnyddio eu creadigrwydd a'u dychymyg.

Egwyddorion Cynyddu

Cam Cynnydd 1 - Gallaf archwilio ac arbrofi gydag amrywiaeth o dechnegau, deunydd, prosesau, adnoddau, offer a thechnolegau creadigol.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):		Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):	
1.	Gwybod ffyrdd o ymgysylltu â'r celfyddydau perfformio.	1.1	Adnabod offeryn cerdd neu brop
		1.2	Adnabod sŵn neu ddarn o gerddoriaeth
2.	Gallu archwilio symudiadau neu synau creadigol	2.1	Dangos symudiad neu sŵn syml
		2.2	Defnyddio gwrthrych neu offeryn i fynegi syniad
3.	Gallu cymryd rhan mewn gweithgaredd creadigol	3.1	Cymryd rhan mewn gweithgaredd perfformio grŵp
		3.2	Nodi beth wnaethon nhw ei fwynhau am y gweithgaredd

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr nodi o leiaf un offeryn cerdd neu eitem prop, e.e. • Pwyntio at ddrwm neu sgarff liwgar pan ofynnir "Ble mae'r offeryn?" • "Ble mae'r prop?" AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr adnabod o leiaf un sŵn neu ddarn penodol o gerddoriaeth, e.e. drwy ymateb gyda newid yn eu mynegiant wyneb, ystum, neu leisio pan fydd cân thema gyfarwydd neu guriad rhythmig yn dechrau.
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr ddangos o leiaf un symudiad neu sŵn syml e.e. • clapio dwylo i gyd-fynd â'r athro • symud braich mewn symudiad "nofio" yn ystod gêm ddrama. AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr ddefnyddio un gwrthrych neu offeryn i fynegi syniad e.e. • ysgwyd maraca'n uchel i ddangos "dicter" chwifio rhuban yn araf i gynrychioli "gwynt."
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr gymryd rhan mewn gweithgaredd perfformio grŵp e.e. • ymuno mewn cân galw ac ateb • cymryd tro i gerdded ar draws y "llwyfan" yn ystod drama yn yr ystafell ddosbarth. AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr roi o leiaf un enghraifft o'r hyn roeddent wedi mwynhau yn ystod y gweithgaredd e.e. • dewis symbol "codi bawd" pwyntio at lun o'r drymiau i ddangos ei hoff beth.

Maes Profiad Dysgu	Celfyddydau Mynegiannol
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae archwilio'r celfyddydau mynegiannol yn hanfodol i ddatblygu sgiliau a gwybodaeth artistig, ac mae'n galluogi dysgwyr i ddod yn unigolion chwilfrydig a chreadigol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	2. Cyfranwyr mentrus, creadigol, yn barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a'r gwaith
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Digidol
Sgiliau Cyfannol	Creadigrwydd ac arloesedd
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Defnyddio deunydd wedi'u hailgylchu neu deunydd effaith isel mewn perfformiadau neu waith creadigol i gefnogi ymwybyddiaeth amgylcheddol.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Amrywiaeth	Annog mynegiant diwylliannol a chreadigrwydd.

Lefel mynediad 2

Teitl yr Uned: Cerddoriaeth, Dawns a Drama

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM112

Lefel: Lefel Mynediad 2

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu gwybodaeth a sgiliau ymarferol dysgwyr mewn un neu fwy o feysydd cerddoriaeth, dawns, drama, gan ddarparu cyfleoedd i fynegi eu syniadau a defnyddio eu creadigrwydd a'u dychymyg.

Egwyddorion Cynyddu

Cam Cynnydd 2 - Gallaf archwilio ac arbrofi gyda, ac yna dewis technegau, arferion, deunydd, prosesau, adnoddau, offer a thechnolegau creadigol priodol.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):		Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):	
1.	Gwybod elfennau allweddol a ddefnyddir yn y celfyddydau perfformio	1.1	Adnabod mathau o offer perfformiad
		1.2	Nodi rheol ar gyfer gweithio'n ddiogel mewn gofod perfformio
2.	Gallu datblygu sgiliau perfformio sylfaenol	2.1	Dangos dilyniant o symudiadau neu synau
		2.2	Defnyddio gwisg neu brop i gynrychioli cymeriad
3.	Gallu cyfrannu at gynhyrchiad creadigol	3.1	Cymryd rhan mewn perfformiad grŵp wedi'i ymarfer
		3.2	Nodi sut wnaethant gyfrannu at weithgaredd y grŵp

Cynnwys Dangosol

Deiliant Dysgu 1	AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr nodi o leiaf tri math gwahanol o offer perfformio, e.e. • meicroffon • sbotolau • bysellfwrdd digidol • neu offeryn penodol o ddewis o eitemau'r dosbarth. AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr nodi dau reol syml ar gyfer gweithio'n ddiogel mewn gofod perfformio e.e. • "Dim rhedeg" wrth ddod i mewn i'r stiwdio ddrama • Rhaid tapio gwifrau i lawr i atal baglu.
Deiliant Dysgu 2	AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr ddangos dilyniant o o leiaf dri symudiad neu sŵn e.e. • gwneud symudiad dawns tri cham (e.e. cam, clap, tro) i guriad rhythmig • chwarae patrwm sy'n ailadrodd o bedwar nodyn ar far clychau (neu gloch atseinydd) neu offeryn taro. AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr ddefnyddio o leiaf ddau ddarn o wisg neu brop i gynrychioli cymeriad e.e. • gwisgo cot wen meddyg a defnyddio stethosgop i ddangos eu bod yn chwarae rhan feddygol mewn golygfa • dal cleddyf pren a gwisgo cap i ddangos eu bod yn farchog mewn sgets ddrama hanesyddol.
Deiliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr gymryd rhan mewn perfformiad grŵp ymarferedig e.e. • Cymryd rhan mewn grŵp cerddorol pum munud o hyd, gan chwarae'r rhythm a neilltuwyd iddynt ar yr arwydd cywir • Cerdded ar y llwyfan a chyflwyno llinell neu weithred syml fel rhan o ddrama dosbarth am fywyd ysgol. AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr roi dau enghraifft o sut y gwnaethant gyfrannu at y gwaith grŵp e.e. • Datganiad fel "Fe wnes i helpu drwy chwarae'r drymiau'n uchel yn ystod y corws." • Dangos i gyd-ddisgybl y symudiad dawns penodol y maen nhw wedi'i ymarfer, gan helpu'r grŵp i gadw mewn amser.

Maes Profiad Dysgu	Celfyddydau Mynegiannol
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae archwilio'r celfyddydau mynegiannol yn hanfodol i ddatblygu sgiliau a gwybodaeth artistig, ac mae'n galluogi dysgwyr i ddod yn unigolion chwilfrydig a chreadigol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	2. Cyfranwyr mentrus, creadigol, yn barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a'r gwaith
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Digidol
Sgiliau Cyfannol	Creadigrwydd ac arloesedd
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Defnyddio deunydd wedi'u hailgylchu neu deunydd effaith isel mewn perfformiadau neu waith creadigol i gefnogi ymwybyddiaeth amgylcheddol.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Amrywiaeth	Annog mynegiant diwylliannol a chreadigrwydd.

Uned Cymhwyso

Lefel mynediad 3

Teitl yr Uned: Cerddoriaeth, Dawns a Drama

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM113

Lefel: Lefel Mynediad 3

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu gwybodaeth a sgiliau ymarferol dysgwyr mewn un neu fwy o feysydd cerddoriaeth, dawns, drama, gan ddarparu cyfleoedd i fynegi eu syniadau a defnyddio eu creadigrwydd a'u dychymyg.

Egwyddorion Cynyddu

Cam 3 Dilyniant - Gallaf archwilio ac arbrofi'n annibynnol a dangos rheolaeth dechnegol gydag amrywiaeth o ddeunydd, prosesau, adnoddau, offer a thechnolegau creadigol, gan ddangos arloesedd a gwydnwch.

Gallaf archwilio'r effeithiau y mae ystod o dechnegau, deunydd, prosesau, adnoddau, offer a thechnolegau creadigol yn eu cael ar fy ngwaith creadigol fy hun ac ar waith creadigol pobl eraill.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):		Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):	
1.	Gwybod y gofynion ar gyfer perfformiad creadigol	1.1	Nodi'r rolau sy'n rhan o berfformiad
		1.2	Nodi pwrpas y gweithgareddau ymarfer
2.	Gallu datblygu technegau creadigol mewn maes dewisol	2.1	Arddangos ystod o sgiliau perfformio
		2.2	Defnyddio adborth i wella perfformiad
3.	Gallu perfformio darn creadigol	3.1	Cymryd rhan mewn perfformiad strwythuredig i gynulleidfa
		3.2	Adnabod cryfderau perfformiad personol

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr nodi tri rôl sy'n rhan o berfformiad, e.e. • nodi'r "Cyfarwyddwr" fel y person sy'n dweud wrth yr actorion ble i sefyll • enwi'r "Prif Gantor" a'r "Drymiwr" o fewn band ysgol • nodi'r "Dylunydd Gwisgoedd" fel y person sy'n gyfrifol am y dillad a wisgir ar y llwyfan AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr nodi pwrpas tri gweithgaredd ymarfer gwahanol e.e. • pwrpas "cynhesu'r llais" yw amddiffyn y llais rhag straen. • pwrpas "ymarfer blocio" yw sicrhau bod pawb yn gwybod i ble i symud er mwyn iddyn nhw beidio â tharo i mewn i'w gilydd. Mae "gwirio sain" yn sicrhau bod y gerddoriaeth ar y lefel sain gywir i'r gynulleidfa.
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr ddangos ystod o dair sgil perfformio, e.e. • perfformio trefn ddawns fer sy'n cynnwys naid a chydbwysedd • cyflwyno monolog byr gan ddefnyddio naws llais gwahanol i ddangos newid mewn emosiwn • chwarae melodi ar allweddell gan gynnal tempo cyson. AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr ddefnyddio o leiaf ddau ddarn o adborth i wella gweithred greadigol, e.e. • addasu symudiad dawns ar ôl i athro awgrymu gwneud y symudiad yn "llymach" neu'n "fwy". • Arafu'r dilyniant ar linell mewn drama ar ôl i gyd-ddisgybl ddweud na allai ddeall y geiriau. • newid lefel sain offeryn yn ystod corws yn seiliedig ar arwyddion llaw arweinydd grŵp.
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr gymryd rhan mewn perfformiadau strwythuredig ar gyfer cynulleidfa benodol e.e. • perfformio drama 10 munud o hyd i grŵp o fyfyrwyr • cymryd rhan mewn dawns grwp gyda choreograffu mewn cynulliad ysgol • perfformio cyfres o ganeuon fel rhan o brynhawn "Meic Agored" i rieni AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr roi tri enghraifft o gryfderau yn eu perfformiad eu hunain e.e.

- “Arhosais mewn cymeriad hyd yn oed pan oedd y gynulleidfa'n chwerthin.”
- “Cofiais yr holl gamau i'r ail ddawns heb edrych ar y tiwtor.”
- “Cadwais i guriad cyson ar y tambwrîn drwy gydol y gân.”

Maes Profiad Dysgu	Celfyddydau Mynegiannol
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae archwilio'r celfyddydau mynegiannol yn hanfodol i ddatblygu sgiliau a gwybodaeth artistig, ac mae'n galluogi dysgwyr i ddod yn unigolion chwilfrydig a chreadigol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	2. Cyfranwyr mentrus, creadigol, yn barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a'r gwaith
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Digidol
Sgiliau Cyfannol	Creadigrwydd ac arloesedd
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Defnyddio deunydd wedi'u hailgylchu neu deunydd effaith isel mewn perfformiadau neu waith creadigol i gefnogi ymwybyddiaeth amgylcheddol.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Amrywiaeth	Annog mynegiant diwylliannol a chreadigrwydd.

Uned Cymhwyso

Lefel 1

Teitl yr Uned: Cerddoriaeth, Dawns a Drama

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM114

Lefel: Un (1)

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu gwybodaeth a sgiliau ymarferol dysgwyr mewn un neu fwy o feysydd cerddoriaeth, dawns, drama, gan ddarparu cyfleoedd i fynegi eu syniadau a defnyddio eu creadigrwydd a'u dychymyg.

Egwyddorion Cynyddu	
Cam Cynnydd 4 - Gallaf archwilio ac arbrofi gyda fy syniadau creadigol fy hun a syniadau pobl eraill, gan ddangos rheolaeth dechnegol gynyddol gymhleth, arloesedd, meddwl annibynnol a gwreiddioldeb i ddatblygu fy ngwaith gyda hyder, gan allu esbonio fy rhesymau dros y dewisiadau a wneir a gwerthuso eu heffeithiolrwydd ar fy ngwaith creadigol.	

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):		Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):	
1.	Deall gofynion ar gyfer perfformiad llwyddiannus	1.1	Disgrifio arddulliau cerddoriaeth, dawns neu ddrama
		1.2	Nodi'r adnoddau sydd eu hangen ar gyfer perfformiad
2.	Gallu paratoi ar gyfer cynhyrchiad creadigol	2.1	Paratoi cynllun ymarfer personol
		2.2	Trefnu offer neu ddeunydd ar gyfer ymarfer
3.	Gallu arddangos sgiliau perfformio	3.1	Arddangos sgiliau technegol mewn disgyblaeth ddewis
		3.3	Cyfleu naws neu thema drwy berfformiad

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):		Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):	
4.	Gallu adolygu perfformiad personol	4.1	Adolygu cyfraniad personol i berfformiad
		4.2	Adnabod ffyrdd o wella perfformiad yn y dyfodol

Cynnwys Dangosol	
Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr ddisgrifio o leiaf tri arddull wahanol o gerddoriaeth, dawns, neu ddrama e.e. • "Theatr Gerdd" fel arddull sy'n cyfuno canu, deialog llafar, a dawns i adrodd stori • "Dawnsio Stryd" fel arddull egni-uchel sy'n defnyddio symudiadau craff fel "popian" a "locian" i gerddoriaeth gyfoes. • "Theatr Gorfforol" fel arddull o ddrama lle caiff y stori ei hadrodd yn bennaf drwy symudiad y corff yn hytrach na dim ond geiriau. AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr restru o leiaf tri adnodd sydd eu hangen ar gyfer perfformiad penodol e.e. • gitâr, mwyhâwr sŵn, plectrwm, a stondin sgôr gerddoriaeth ar gyfer perfformiad cerddoriaeth roc • leotard du, esgidiau jazz, potel ddŵr, a mat llawr ar gyfer arddangosfa dawns gyfoes • sgript, het ar gyfer cymeriad, cadair, a sbotolau ar gyfer monolog drama byr.
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr baratoi cynlluniau ymarfer personol ar gyfer perfformiad e.e. • ysgrifennu amserlen wythnosol sy'n neilltuo 15 munud bob dydd ar gyfer cofio llinellau o sgript • creu rhestr wirio o dri throsglwyddiad dawns penodol i'w harfer dro ar ôl tro nes eu bod yn llyfn • gosod targed i ymarfer llenwad drymiau anodd bum gwaith ar dempo araf cyn cynyddu'r cyflymder. AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr drefnu'r offer neu'r deunydd perthnasol ar gyfer ymarfer, e.e. • gan gynnwys gosod y cadeiriau a'r stondinau cerddoriaeth mewn hanner cylch cyn i'r ymarfer band ddechrau • gwirio bod y siaradwyr wedi'u cysylltu â'r tabled a bod y lle ar y llawr yn rhydd o fagiau cyn ymarfer dawns

	casglu'r holl eitemau prop llaw (e.e. ffôn, bag dogfennau) a'u gosod ar y "bwrdd propiau" cyn dechrau golygfa ddrama.
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr ddangos tair sgil dechnegol mewn disgyblaeth ddewis, e.e. - cadw ystum a chyflwyniad cywir wrth gyflwyno araith mewn golygfa ddrama - perfformio cyfres o glapiau neu gamau rhythmig gan gadw amser perffaith gyda thrac cefndir - defnyddio lleoliad bysedd cywir ar fysellfwrdd i chwarae graddfa fawr heb betruso. AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr ddangos eu bod wedi cyfathrebu tri hwyliau neu thema trwy berfformiad e.e. - defnyddio symudiadau araf, trwm a mynegiant wyneb difrifol i gyfleu thema "trist" mewn darn dawns - addasu cyfaint a naws eu llais i ddangos "cyffro" yn ystod gweithgaredd adrodd straeon dramatig - chwarae darn o gerddoriaeth gyda thempo cyflym a dymameg llachar i gyfleu hwyliau "hapus" neu "bywiog".
Deilliant Dysgu 4	AC 4.1 Rhaid i ddysgwyr adolygu eu cyfraniadau eu hunain i'r perfformiad e.e. - ysgrifennu paragraff byr am sut y gwnaethon nhw gofio eu holl arwyddion ac aros yn canolbwyntio drwy gydol y sioe - recordio nodyn llais yn esbonio sut wnaethon nhw helpu'r grŵp drwy gadw pawb mewn amser yn ystod y darn cerddorol - cwblhau ffurflen "hunan-fyfyrion" sy'n nodi eu bod yn ddibynadwy ac yn cyrraedd mewn pryd ar gyfer yr holl ymarferion. AC 4.2 Rhaid i ddysgwyr roi tri enghraifft o sut y gellid gwella eu gwaith ar gyfer y tro nesaf e.e. - edrych mwy ar y gynulleidfa yn lle edrych ar eu traed - mae angen iddyn nhw ymarfer y nodau uchel yn fwy i wneud yn siŵr eu bod nhw wastad yn tiwn - Dylent dreulio mwy o amser yn archwilio gwisgoedd gwahanol i gynrychioli eu cymeriad yn well.

Maes Profiad Dysgu	Celfyddydau Mynegiannol
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae archwilio'r celfyddydau mynegiannol yn hanfodol i ddatblygu sgiliau a gwybodaeth artistig, ac mae'n

	galluogi dysgwyr i ddod yn unigolion chwilfrydig a chreadigol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	2. Cyfranwyr mentrus, creadigol, yn barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a'r gwaith
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Digidol
Sgiliau Cyfannol	Creadigrwydd ac arloesedd
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Defnyddio deunydd wedi'u hailgylchu neu deunydd effaith isel mewn perfformiadau neu waith creadigol i gefnogi ymwybyddiaeth amgylcheddol.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Amrywiaeth	Annog mynegiant diwylliannol a chreadigrwydd.

Uned Cymhwyso

Lefel 2

Teitl yr Uned: Cerddoriaeth, Dawns a Drama

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM115

Lefel: Dau (2)

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu gwybodaeth a sgiliau ymarferol dysgwyr mewn un neu fwy o feysydd cerddoriaeth, dawns, drama, gan ddarparu cyfleoedd i fynegi eu syniadau a defnyddio eu creadigrwydd a'u dychymyg.

Egwyddorion Cynyddu

Cam Cynnydd 5 - Gallaf archwilio ac arbrofi gyda fy syniadau creadigol fy hun a syniadau pobl eraill, gan ddangos rheolaeth dechnegol, arloesedd, meddwl yn annibynnol a gwreiddioldeb, gan ddangos hyder i gymryd risgiau a datblygu gwydnwch er mwyn goresgyn heriau creadigol.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):		Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):	
1.	Deall perthynas rhwng disgyblaethau'r celfyddydau perfformio	1.1	Cymharu'r defnydd o fynegiant mewn gwahanol gelfyddydau perfformio.
		1.2	Esbonio sut mae elfennau technegol yn cefnogi perfformiad
2.	Gallu cynllunio perfformiad creadigol	2.1	Cynllunio perfformiad yn seiliedig ar thema
		2.2	Addasu cynllun mewn ymateb i adborth o'r ymarfer
3.	Gallu cymhwyso technegau perfformiad	3.1	Arddangos rhinweddau arddulliol sy'n briodol i thema
		3.3	Defnyddio y gofod perfformio'n effeithiol i ymgysylltu â'r gynulleidfa

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn): Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):	
4. Gallu adolygu a mireinio perfformiad	4.1 Monitro cynnydd personol yn ystod y datblygiad
	4.2 Gwerthuso llwyddiant perfformiad yn erbyn cynllun

Cynnwys Dangosol	
Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr roi o leiaf tri enghraifft i gymharu'r defnydd o fynegiant mewn dau gelfyddyd berfformio wahanol e.e. - cymharu sut mae dawnsiwr yn defnyddio "estyniad a symudiad llyfn" i ddangos llawenydd, o'i gymharu â sut y gallai cerddor ddefnyddio "cyweiriau mawr a mynegiant staccato" i ddangos yr un emosiwn - cymharu'r defnydd o "taflu llais ac oedi" mewn drama gyda'r defnydd o "dynameg rhythmig" mewn solo drymiau i greu tensiwn. - cymharu sut mae gwisg mewn drama yn diffinio statws cymdeithasol cymeriad o'i gymharu â sut mae gwisg ddawns benodol yn caniatáu ystod o symudiadau. - cymharu'r defnydd o "ddistawrwydd" mewn golygfa ddramatig i greu tensiwn gyda'r defnydd o "saib" mewn sgôr gerddorol i bwysleisio. AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr esbonio sut mae tri elfen dechnegol yn cefnogi perfformiad creadigol e.e. - sut mae "ychydig o olau glas" yn creu awyrgylch oer neu unig mewn darn o ddawns gyfoes - sut mae defnyddio "microffon lapel" yn caniatáu i actor gyflwyno llinellau gyda thon naturiol, agos heb golli eglurder - sut mae ychwanegu "adlais" at drac lleisiol mewn perfformiad cerddorol yn creu ymdeimlad o ofod neu freuddwydioldeb - sut mae "llwyfan cylchdroi" neu "fflatiau llithro" yn caniatáu trosglwyddiadau cyflym rhwng golygfeydd mewn drama gyflym ei chyflymder.
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr gynllunio dilyniant perfformio yn seiliedig ar thema benodol e.e. - creu stori-fwrdd ar gyfer golygfa ddrama 3 munud yn seiliedig ar y thema 'Pwysau'r Cyfryngau Cymdeithasol' - llunio map coreograffig sy'n amlinellu patrymau'r llawr a'r cyfrif ar gyfer darn dawn ar thema "Gwaith Cloc"

- ysgrifennu rhestr ganeuon a nodiadau trefnu ar gyfer cadwyn o ganeuon sy'n archwilio'r thema "Natur"
- dylunio sgript a rhestr propiau ar gyfer sioe bypedau gyda'r nod o ddysgu myfyrwyr iau am "Gynaliadwyedd."

AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr addasu'r cynllun mewn ymateb i heriau'r ymarfer, e.e.

- newid codiad dawnsio i ddilyniant ar y llawr oherwydd bod y symudiad gwreiddiol yn gorfforol anniogel i'r perfformwyr
- torri dwy linell o ddeialog mewn golygfa i wella'r "cyflymder" a sicrhau bod y perfformiad yn cadw o fewn y terfyn amser
- trawsnewid cân i allwedd wahanol oherwydd bod yr un wreiddiol y tu allan i ystod gyfforddus y prif leisydd
- symleiddio prop o "ffynhonnell ddŵr weithredol" i "gerflun statig" oherwydd diffyg mynediad at ddŵr ar lwyfan yr ysgol.

Deilliant
Dysgu 3

AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr ddangos pedair rhinwedd arddulliol sy'n briodol i'r thema a ddewiswyd e.e.

- defnyddio "cywasgiad a naws swing" wrth berfformio darn o gerddoriaeth wedi'i ysbrydoli gan Jazz
- gan ddefnyddio "cyfeiriad uniongyrchol a thorri'r pedwerydd wal" mewn monolog dramatig arddull Theatr Epig
- gwneud "symudiadau cyflym, onglog a chadw traed ar y llawr" mewn dawns Hip-Hop
- defnyddio "addurniadau byrfyfyr" o fewn solo gitâr Blŵs i gadw at draddodiadau'r thema.

AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr ddefnyddio mannau perfformio'n effeithiol i ymgysylltu â chynulleidfya e.e.

- symud rhwng gwahanol "lefelau" (eistedd, sefyll, penlinio) i wneud golygfa ddramatig yn fwy diddorol yn weledol
- mynd i mewn i'r perfformiad drwy "eiliau awditoriwm" i synnu'r gynulleidfya a gwneud iddyn nhw deimlo'n rhan o'r sioe
- lleoli cerddorion mewn gwahanol gorneli'r ystafell i greu profiad "sain amgylchynol" i'r gwrandawyr
- defnyddio'r ardal "canol isaf y llwyfan" ar gyfer unawd dawns i sicrhau bod rhan fwyaf emosiynol y darn yn weladwy'n glir.

Deilliant
Dysgu 4

AC 4.1 Rhaid i ddysgwyr fonitro eu cynnydd personol drwy gydol datblygiad yr uned e.e.

- cadw cofnod ymarfer wythnosol sy'n olrhain pa mor hir y cymerodd i ddysgu pum tudalen o sgript ar gof
- recordio clipiau fideo o bob trydydd ymarfer i weld y gwelliant mewn techneg dawns yn ymarferol dros fis.

- defnyddio "rhestr wirio sgiliau" i raddio eu hyder eu hunain wrth chwarae riff gitâr anodd o 1 i 10 bob wythnos
- ysgrifennu adroddiad canol-uned sy'n nodi pa egin drymiau penodol sydd angen mwy o ymarfer cyn y sioe.

AC 4.2 Rhaid i ddysgwyr adolygu llwyddiant y perfformiad terfynol yn erbyn y cynllun gwreiddiol e.e.

- dadansoddi pam roedd diwedd glo'r ddrama yn wahanol i'r sgript, ac a oedd yn gweithio'n well i'r gynulleidfa
- asesu a oedd y gerddoriaeth a ddewiswyd ar gyfer y darn dawns yn llwyddo i gyfleu'r "thema" a nodwyd yn y cynllun cychwynnol
- myfyrio ar pa mor dda y llwyddodd y grŵp i osod yr offer o'i gymharu â'r amserlen a ysgrifennon nhw yn y cyfnod cynllunio.
- cymharu ymateb y gynulleidfa â'r "ymateb bwriedig" a nodwyd yn y cynnig prosiect gwreiddiol.

Maes Profiad Dysgu	Celfyddydau Mynegiannol
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae archwilio'r celfyddydau mynegiannol yn hanfodol i ddatblygu sgiliau a gwybodaeth artistig, ac mae'n galluogi dysgwyr i ddod yn unigolion chwilfrydig a chreadigol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	2. Cyfranwyr mentrus, creadigol, yn barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a'r gwaith
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Digidol
Sgiliau Cyfannol	Creadigrwydd ac arloesedd
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Defnyddio deunydd wedi'u hailgylchu neu deunydd effaith isel mewn perfformiadau neu waith creadigol i gefnogi ymwybyddiaeth amgylcheddol.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Amrywiaeth	Annog mynegiant diwylliannol a chreadigrwydd.